



ŠIAULIŲ GEGUŽIŲ PROGIMNAZIJOS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PRADINIO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA „DAILĖS STUDIJA“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Gegužių progimnazija, neformaliojo vaikų švietimo pradinio dailės ugdymo programa „Dailės studija“ (toliau – Dailės studija). Biudžetinė įstaiga, kodas Juridinių asmenų registre: 190532281. Adresas: S. Dariaus ir S. Girėno 22, Šiauliai, LT-78302, el.p. rastine@geguziai.lt, tel. +370 41 55 2560, mob. +37062805443.

2. Programos rengėjai:

2.1. Reda Zalogienė, progimnazijos direktorė, II vadybinė kategorija;

2.2. Lina Lušienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

II SKYRIUS PROGRAMOS PAVADINIMAS, KRYPTIS

3. Šiaulių Gegužių progimnazijos neformaliojo vaikų švietimo pradinio dailės ugdymo programa „Dailės studija“, dailės ugdymo kryptis.

III SKYRIUS PROGRAMOS APIMTIS

4. Dailės studijos programa – ilgalaikė. Programos trukmė – 4 metai, 420 ak. valandų.

Ilgalaikė programa	Apimtis — valandų skaičius per savaitę mokiniui
Pirmi metai / 1 kl.	2 ak. val.
Antri metai / 2 kl.	2 ak. val.
Treti metai / 3 kl.	4 ak. val.
Ketvirtieji metai / 4 kl.	4 ak. val.

5. Dailės studijos programos grupių skaičius, dalyviai ir jų amžius:

Dalyvių skaičius grupėje	Grupių skaičius	Vaikų amžius/klasė
12-22	2	6-7 / 1 kl.
12-22	2	7-8 / 2 kl.
12-22	2	8-9 / 3 kl.
12-22	2	9-10 / 4 kl.

IV SKYRIUS

TIKSLINĖ AMŽIAUS GRUPĖ

6. Dailės studijos programa yra skirta 1-4 klasių mokiniams, besimokantiems Gegužių progimnazijoje pagal pradinio ugdymo programą.

V SKYRIUS

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Tikslas – nuosekliai ir patraukliai ugdyti dailės raiškos gebėjimus, estetinę nuovoką ir kompetencijas, puoselėjant savitą vaikų pasaulėjautą, sudarant sąlygas kūrybinėms galioms plėtotis.

8. Uždaviniai:

8.1. siekti, kad mokiniai stebėdami ir aptardami žymiausius Lietuvos bei pasaulio meno kūrinius, atliepiančius vaikų pasaulėjautą, pažintų Lietuvos bei pasaulio meno paveldą;

8.2. siekti, kad mokiniai išmėgindami įvairias tradicines ir šiuolaikines raiškos priemones, išradingai ir drąsiai eksperimentuotų ir improvizuotų;

8.3. siekti, kad mokiniai gėrėdamiesi ir nagrinėdami grožio ir gėrio apraiškas, lavintų kūrybiškumą, meninę įžvalgą ir mąstymą, pagarbiai priimtų kitas kultūras;

8.4. siekti, kad mokiniai pritaikytų dailės raiškos ir pažinimo gebėjimus: mokytųsi kurti jaukią aplinką, dalyvautų kultūriniame klasės ir mokyklos gyvenime.

VI SKYRIUS

KOMPETENCIJOS IR JŲ (IŠI)VERTINIMAS

9. Kompetencijų ugdymas Dailės studijos programoje glaudžiai susijęs su mokinių pasiekimais, mokymo turiniu ir pasiekimų vertinimu (įšivertinimu).

10. Dailės studijos programa padės ugdyti bendrąsias mokinių kompetencijas: pažinimo, komunikavimo, mokėjimo mokytis, socialinę, iniciatyvumo ir kūrybingumo, asmeninę, reikalingas sėkmingai besiformuojančios ir augančios asmenybės raidai.

11. Pagrindinė kompetencijų (iši)vertinimo ugdymo procese paskirtis – padėti mokiniams mokytis, įžvelgti savo ir kitų veiklos, atlikčių stiprybes bei tobulintinas sritis, numatyti tobulinimo būdus. Kompetencijų vertinimas ir įšivertinimas vyksta pamokos pabaigoje, darbų peržiūrų metu, I pusmečio ir mokslo metų pabaigoje.

12. Vertinimui ir įšivertinimui taikomi įvairūs būdai: laisvos formos refleksijos, mokymosi dienoraščiai, struktūruoti klausimai, kriterijų aprašai, įvairios grafinės formos.

VII SKYRIUS

TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

13. Dailės studijos programa parengta remiantis Pradinio ugdymo bendrosiomis programomis, jas praplečiant ir papildant dailės raiškos užsiėmimais. Įgyvendinant Dailės studijos programą, siekiama papildyti ir praplėsti pradinio ugdymo bendrųjų programų dailės ir technologijų dalyką, suteikiant mokiniams sudaryti galimybę ugdyti mokėjimą kūrybingai reikšti save įvairiomis, vaiko amžių bei galimybes atitinkančiomis meninės raiškos priemonėmis ir mokytis suprasti bei vertinti savo bei kitų meninę kūrybą. Mokiniai ugdysis gebėjimą spontaniškai kelti vizualines idėjas, jas sėkmingai įgyvendinti akcijose, kūrybiniuose projektuose ir individualiuose darbuose. Visų mokinių meninės kūrybos rezultatai kurs patrauklios, atviros įvairovei ir tobulėjimui mokyklos įvaizdį. Itin svarbu, kad besidomintys menu ir norintys kurti vaikai būtų laiku pastebėti ir turėtų galimybę realizuoti savo gabumus ir polinkius, pritaikytų dailės raiškos ir pažinimo gebėjimus: mokytųsi kurti jaukią aplinką, dalyvautų kultūriniame klasės ir mokyklos gyvenime, gėrėdamiesi ir

nagrinėdami grožio ir gėrio apraiškas, lavintų kūrybiškumą, meninę išvalgą ir mąstymą, pagarbiai priimtų kitas kultūras. Viso to pradžia – dailės ir technologijų pamokų, tikslinga ir kryptinga Dailės studijos programos veikla.

14. Dailės studijos programa glaudžiai siejama su ugdymu daile, t. y. su plačiai suprantama įtaka emociniam, intelektiniam, fiziniam mokinių augimui. Dailės dalykas pradinio ugdymo programoje apima vizualinių menų, architektūros, dizaino, tautodailės ir taikomosios dailės pažinimą. Mokydamiesi dailės, mokiniai ugdosi ne tik specialiuosius meninės raiškos gebėjimus, bet ir šiandiniame gyvenime būtinus bendruosius gebėjimus, įgyja pagrindą sėkmingam ateities asmeninių, socialinių ir kultūrinių kompetencijoms ugdymui. Įgyvendinant Dailės studijos programą siekiama suteikti augančiam vaikui galimybę pažinti, pasineriant į kūrybos procesą, išmėginti įvairias tradicines ir šiuolaikines raiškos priemones, išradingai ir drąsiai eksperimentuoti ir improvizuoti, kurti įvairiais, amžių ir poreikius atitinkančiais plastinės raiškos būdais. Siekiama supažindinti su Lietuvos bei pasaulio meno paveldu aptariant žymiausius Lietuvos bei pasaulio meno kūrinius, artimus vaiko pasaulėjautai.

15. Dailės studijos programa finansuojama Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto lėšomis ir mokinių tėvų atlyginimu, kurio dydis nustatomas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu. Dailės studijos mokytojams darbo apmokėjimas skiriamas iš gaunamų lėšų, remiantis LR biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymu, mokyklos darbo apmokėjimo sistema.

16. Mokiniais, pageidaujantiems mokytis Gegužių progimnazijos Dailės studijos pirmosiose klasėse, progimnazijoje organizuojamas dailės gebėjimų patikrinimas (konkreči data ir laikas skelbiami mokyklos internetinėje svetainėje):

16.1. patikrinimo metu vaikas A3 formato lape pieštuku piešia keturis įvardintus daiktus (trukmė 45 min.);

16.2. patikrinimą vykdo ir darbus vertina progimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija;

16.3. darbų vertinimo kriterijai: kūrybiškumas ir temos atspindėjimas, komponavimas lape, linijų ir dėmių derinimas, jų įvairovė.

16.4. į Dailės studijos pirmąsias klases priimami mokiniai, surinkę daugiausiai komisijos balų;

16.5. priimamų mokinių skaičius nustatomas, atsižvelgiant į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatytą maksimalų mokinių skaičių.

17. Mokiniais, pretenduojantiems į laisvas vietas Dailės studijos antrose klasėse, progimnazijoje organizuojamas dailės gebėjimų patikrinimas:

17.1. patikrinimą vykdo ir turimus kūrybinius dailės darbus (5-7 dailės darbai) vertina progimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija;

17.2. darbų vertinimo kriterijai: kūrybiškumas ir temos atspindėjimas, komponavimas lape, linijų ir dėmių derinimas, jų įvairovė.

18. Veiklos sritys (šių dailės veiklos sričių ribos sąlygiškos: ugdymo procese sritys integruotos, jos viena kitą papildo, jų proporcijos kinta atsižvelgiant į mokinių amžių, poreikius, individualius gabumus):

18.1. dailės raiška (idėjų kėlimas; technikų taikymas; grafinių, spalvinių ir erdvinų raiškos priemonių naudojimas; savo dailės kūrinių parodymas);

18.2. dailės raiškos ir dailės kūrinių stebėjimas, interpretavimas ir vertinimas;

18.3. dailės reiškinių pažinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

19. Tikslo, uždavinių įgyvendinimo priemonės:

19.1. dailės ir technologijų pamokos dailės pažinimui (teorijai) ir praktikai;

19.2. plastinės raiškos (spalvinės, grafinės, erdvinės) praktiniai užsiėmimai;

19.3. projektinė veikla;

19.4. plenerai;

- 19.5. akcijos;
- 19.6. kolektyvinės, grupinės ir autorinės mokinių dailės darbų parodos;
- 19.7. integruoti meninės veiklos projektai;
- 19.8. lankymasis dailininkų parodose, muziejuose, dailininkų dirbtuvėse;
- 19.9. savo ir draugų kūrybos aptarimai;
- 19.10. dalyvavimas miesto, šalies, tarptautinėse mokinių parodose, konkursuose.
20. Dailės studijos programoje praktinė veikla išdėstyta koncentrais:
 - 20.1. 7-8 metų vaikams (1-2 kl.):
 - 20.1.1. mokoma spalvinės, grafinės, erdvinės raiškos;
 - 20.1.2. mokiniai gebės spontaniškai kelti vizualines idėjas;
 - 20.1.3. pasirenkama grafinės, spalvinės ir erdvinės raiškos priemonių ir elementų įvairovė: linija (švelni, aštri, trūkinėjanti), dėmė ir forma (didelė, maža, taisyklinga, netaisyklinga, plokščia, erdvinė), spalva (gryna, šilta, šalta, juoda ir balta); kuriamos grafinės kompozicijos pieštukais, tušu, grotažo, monotipijos technikomis, plunksnele.
 - 20.1.4. įvairiuose formatuose komponuojami simetriški ir nesimetriški vaizdai, ornamentai, dekoratyvinės, fantastinės kompozicijos naudojant įvairias dailės technikas: akvarelę, guašą, aplikaciją, spalvotas kreideles.
 - 20.1.5. Įgyjami pradiniai lipdymo iš molio ir modelino įgūdžiai, lipdomos erdvinės formos.
 - 20.1.6. Susipažįstama su piešimo, tapybos iš natūros galimybėmis (1 diena per mokslo metus skiriama kūrybai gamtoje - pleneras).
 - 20.1.7. Mokinių dailės kūrinių tinkamai puošiamą aplinką: klasė, mokykla, asmeninė erdvė, dalyvaujama konkursuose, parodose, projektuose. Rengiamos mokinių savo darbų parodos klasėje, mokykloje gaminami sveikinimai tėveliams, draugams įvairių švenčių proga.
 - 20.2. 9-10 metų vaikams (3-4 kl.):
 - 20.2.1. Mokoma spalvinės, grafinės, erdvinės raiškos.
 - 20.2.2. Mokiniai gebės spontaniškai kelti vizualines idėjas, susijusias su dailės medžiagų ir technikų savybėmis.
 - 20.2.3. Pasirenkamos grafinės, spalvinės ir erdvinės raiškos priemonės ir elementai: linijų ir dėmių įvairovė, pagrindinės ir antrinės spalvos, šiltų ir šaltų spalvų deriniai, lyginamos tikroviškos ir sąlyginės spalvos, konstruojamos erdvinės formos (paprastos, sudėtingos, minkštos, kietos, išgaubtos, įgaubtos ir kt.), fonas (margas, vienspalvis ir kt.). Išbandomos naujos dailės technikos (koliažas, monotipija, mozaikos imitacijos ir kt.). Susipažįstama su estampine grafika (estampiniu koliažu, monotipija, kalkografija).
 - 20.2.4. Kuriamos įvairaus ritmo, judrios ir ramios kompozicijos. Įvairiomis technikomis ir vaizdavimo būdais kuriami gamtos ir miestų vaizdai, daiktų kompozicijos, portretai, autoportretai.
 - 20.2.5. Mokomasi perteikti judesį, pirmą ir antrą planą, tyrinėjama vaizdų aplinka (fonas), kuriami ornamentai ir simetriški karpiniai.
 - 20.2.6. Kuriamos erdvinės formos iš molio, modelino.
 - 20.2.7. Idėjai įgyvendinti pasirenkamos ir taikomos dailės technikos (spaudavimas įvairiais spaudais, tapymas teptukais, mentelėmis, voleliais, kempinėmis, monotipija, koliažas, mozaikos imitacijos ir kt.).
 - 20.2.8. Įvairiai naudojamos linijos, spalvos, erdvinės formos, fonas, perteikiant norimas emocijas, objekto ar reiškinių savybes.
 - 20.2.9. Įgyjami piešimo, tapybos iš natūros įgūdžiai (1 diena per mokslo metus skiriama kūrybai gamtoje - pleneras).
 - 20.2.10. Mokinių kūrybinių darbų parodos rengiamos klasėje, mokykloje, mieste, dalyvaujama konkursuose, meniniuose projektuose, akcijose.
21. Dailės studijos programos įgyvendinimo metu vykdomas formuojamasis (žodžiu ir raštu) ir apibendrinamasis vertinimas pusmečio pabaigoje. Pradinių klasių mokinių pasiekimai ir

pažanga pažymiais nevertinami. Formuojamasis vertinimas – baigus pradinio dailės ugdymo programą (4 klasėje kūrybinių baigiamųjų darbų pristatymo metu).

22. Visi mokiniai, baigę Dailės studijos programą, pristato baigiamuosius kūrybinius darbus mokyklos bendruomenei.

23. Baigę Dailės studijos programą, mokiniai turi galimybę tęsti ugdymą(si) pagal pagrindinio dailės ugdymo programą Šiaulių dailės mokykloje arba pagal Kryptingo meninio (dailės) ugdymo programą Gegužių progimnazijoje.

24. Dailės studijos programos sėkmės kriterijai:

24.1. Pasirinkę Dailės studijos programą, ją baigs ne mažiau kaip 90 proc. mokinių.

24.2. Pabaigę Dailės studijos programą mokiniai bus įgiję iniciatyvumo ir kūrybingumo kompetencijų (atkaklūs, vertinantys autentiškumą, gebantys veiksmingai realizuoti idėjas, atsakingi, novatoriški ir kūrybiški), asmeninių kompetencijų (pozityviai mąstantys, garbingi, sąžiningi, laisvi ir drąsūs), kultūrinių kompetencijų (pažins artimiausios aplinkos kultūros ir meno paminklus, kultūrinės erdves).

24.3. Mokiniai įgis esminių gebėjimų:

24.3.1. spontaniškai kelti vizualines idėjas ir jas įgyvendinti;

24.3.2. pasirinkti ir taikyti dailės technikas, reikalingas idėjai įgyvendinti;

24.3.3. perteikti norimas emocijas, objekto ir reiškinių savybes įvairiai naudojant linijas, spalvas, erdvinės formas, foną;

24.3.4. savo kūrybinius sumanymus skirti pasirinktai temai, progai. Atlikti pasirinktą vaidmenį meno akcijose, integruotos meninės veiklos projektuose;

24.3.5. susieti dailės kūrinio nuotaiką su pagrindinėmis dailės raiškos priemonėmis, bendrais bruožais apibūdinti dailės kūrinio atlikimo techniką;

24.3.6. pastebėti gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos estetiškos savybės ir jų formas;

24.3.7. apibūdinti, kaip dailė ir dailės reiškiniai susiję su šeimos ir mokyklos gyvenimu, pažinti ir nusakyti artimiausioje aplinkoje esančius dailės reiškinius;

24.3.8. aptarti, palyginti lietuvių ir kitų tautų liaudies meno kūrinius, etnokultūrinius papročius, pastebėti tautodailės ryšį su etnokultūrinėmis tradicijomis ir papročiais.

VII SKYRIUS

PROGRAMOS PRITAIKYMAS ĮVAIRIŲ UGDYMO SI POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS

25. Dailės studijos programa pritaikyta įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, atsižvelgiant į dailės gebėjimų patikrinimo darbų vertinimo komisijos išvadą.

26. Pedagogai, dirbantys Dailės studijoje, yra išklause mokymus, skirtus darbui su ugdymo ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais.

27. Dailės studijos mokiniams pagalbą teikia Gegužių progimnazijoje dirbantys švietimo pagalbos specialistai: specialieji pedagogai, logopedai, socialiniai pedagogai, mokytojai padėjėjai.

28. Ugdymo(si) aplinkos pritaikytos įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui: patalpos pirmame aukšte, uždaras vidinis kiemelis, išorinis pandusas ir įėjimo durų pritaikymas judantiems vežimėliuose.